

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskning har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Sedan flera år tillbaka har vi påtalat att de rutiner som används inte möjliggör en tillfredställande kontroll och överblick avseende investerings- och anläggningsredovisningen. Posterna immateriella och materiella anläggningstillgångar utgör tillsammans 14 459 mnkr dvs. 46 % av de totala tillgångarna i balansräkningen.

Årsredovisningen saknar en utvecklad motivering varför synnerliga skäl kan åberopas. Det saknas därutöver en finansiell analys som tydliggör att kommunen efter medfinansieringen har en stark finansiell ställning. Revisorerna menar att kommunen behöver utveckla sitt resonemang kring det egna kapitalet och den finansiella styrka kommunen uppges ha för att inte återställa ett negativt balanskravsresultat utifrån vad det betyder för den kommunala välfärden i kommunen. Revisorerna kan inte ta ställning till om kommunen har ett tillräckligt starkt eget kapital och finansiell ställning eftersom det saknas en fullständig motivering och analys. Vi kan därför inte bedöma om kommunen kan åberopa kommunallagens paragraf om synnerliga skäl utifrån det resonemang som förts.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna i Norrköpings kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Vi kan inte bedöma om räkenskaperna är rättvisande till följd av brister i anläggningsredovisningen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämndernas interna kontroll med undantag av samhällsplaneringsnämnden har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen *inte* är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker trots ovanstående kritik, att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi kan varken av- eller tillstyrka att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022, med motiveringen att det saknas ett tillräckligt underlag för att bedöma om kommunen med stöd av lagen kan åberopa synnerliga skäl.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Norrköpings kommun 2023-05-15

Tommy Svensson

Urban Pehrsson

Klas Corbelius

Maud Ohlén

Göran Ekdahl

Bilagor:

- Revisorernas redogörelse
- De sakkunnigas rapporter (nr 1-12 i revisorernas redogörelse)
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Rådhus AB med dotterbolag och de sakkunnigas rapporter (nr 13-24 i revisorernas redogörelse)
- Granskningsrapporter delägda bolag och de sakkunnigas rapporter (nr 25-26 i revisorernas redogörelse)
- Revisionsberättelser från förbundsrevisionen samt de sakkunnigas rapporter (nr 27-28 i revisorernas redogörelse)

NORRKÖPING

Kommunens revisorer

REVISORERNAS
REDOGÖRELSE

1(19)

2023-05-15
KR 2022/0005

Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse

Inledning.....	2
Kommunrevisionens arbete.....	2
Revisionen av nämnderna 2022	3
Fördjupningsgranskning.....	3
Revisionen av nämnderna i sammandrag.....	4
Lekmannarevision	13
Kommunalförbund och delägt bolag.....	15
Revisionens rapporter under 2022.....	17
Revisionens granskningsrapporter och granskning av de kommunala företagen 2022	18

Revisorerna i Norrköpings kommun 2023-05-15

Tommy Svensson
Revisionens ordförande

Urban Pehrsson
Revisionens vice ordförande

2023-05-15

Inledning

Revisorernas uppdrag är att självständigt granska all verksamhet och pröva styrelsens och nämndernas ansvarstagande samt att uttala sig i revisionsberättelsen om detta. Granskningen ska vara så omfattande att revisorerna kan pröva och uttala sig om ansvarstagandet för samtliga revisionsobjekt (nämnder, bolag, kommunalförbund m.fl.). En viktig del i revisorernas arbete är därför planeringen, där valet av granskningsinsats blir avgörande för revisionens resultat. Revisionens granskning sker av det skälet utifrån en riskbedömning som dokumenteras i en revisionsplan. Revisorernas samlade bedömning finns i revisionsberättelsen och i lekmanrevisorernas granskningsrapporter. Revisorernas mest väsentliga synpunkter, främst i form av avvikelser, finns sammanfattade i denna revisionsredogörelse.¹

Granskningen av kommunen ska ske med en helhetssyn, vilket innebär att granskningen från lekmanrevisorerna i bolagen, stiftelserna, finansiellt samordningsförbund och kommunalförbund vägs in i den samlade bedömningen för kommunen. Genom att revisorer i bolagskoncernen, andra kommunala företag samt kommunalförbund är valda med personsamband underlättas revisionen och bedömningen av kommunen som helhet.

Enligt kommunallagen kap 11:1,6 ska kommuner och regioner ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet är förenligt med kommunens finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige i Norrköping har definierat God ekonomisk hushållning genom att ange finansiella mål samt övergripande mål (verksamhetsmål) och måloppläggelse.

Kommunrevisionens arbete

Kommunen har sju förtroendevalda revisorer som under året haft 13 sammanträden inklusive två planeringsmöten. Utöver dessa har varje revisor haft tillkommande aktiviteter i granskningssyfte t.ex. revisionsdialoger med nämnderna, lekmanrevisorsuppdrag och närvaro vid fullmäktigesammanträden. Revisorerna träffar varje revisionsobjekt (nämnder, bolag, kommunalförbund m.fl.) minst två gånger per år i en revisionsdialog. Inför varje sådant möte sker ett planeringsmöte. Vissa dialoger har skett digitalt. Under året har två revisorer av sagt sig sitt uppdrag till följd av valet under hösten eftersom de avsåg att kandidera till poster i nämnder och fullmäktige. En revisor avgick i augusti och en i december. Något fyllnadsväl har inte gjorts.

Revisorerna och revisionskontoret utför granskning av kommunens nämnder och kommunstyrelsen, bolagskoncernen med moderbolag och döttrar samt underkoncerner, delägda bolag, kommunalförbund samt finansiellt samordningsförbund. Det är totalt 33 revisionsobjekt som har granskats under 2022, utöver stiftelser.

---

¹ God revisionssed i kommunal verksamhet 2022.

2023-05-15

Några av revisorerna har under året deltagit i STAREVs² årsmöteskonferens. Revisorerna har även deltagit vid nätverket Östrevs³ utbildnings- och erfarenhetsdagar.

Stadsrevisorn ingick i SKYREVs⁴ kommitté för god revisors- och revisionsred samt i SKRs referensgrupp för normering av god revisionsred under våren 2022. Sedan hösten 2022 är stadsrevisorn ordförande för SKYREVs styrelse.

Vid revisionskontoret finns, förutom stadsrevisorn, tre heltidsanställda sakkunniga revisorer. Kommunrevisionen har ett ramavtal för finansiella revisionstjänster med revisionsföretaget PwC samt ramavtal för verksamhetsrevisionstjänster med PwC, KPMG, EY och Deloitte. För bolagsrevision finns ett ramavtal för revisionstjänster med revisionsföretaget EY.

Budgettilldelningen från kommunfullmäktige till kommunrevisionen var under 2022 totalt 5 673 tkr.

Revisionen av nämnderna 2022

I skriften God revisionsred i kommunal verksamhet framgår att den grundläggande revisionen är basen i revisionsuppdraget tillsammans med granskning av delårsrapport och årsbokslut. Fördjupningar genomförs utifrån att ansvarsprövningen eller granskningen påkallar det och utifrån en riskanalys. Revisionen av 2022 planerades enligt arbetssättet som innebär att den grundläggande revisionen dokumenteras i PM där det som avviker lyfts fram. För övrig revision dokumenterades granskningen i rapporter.

Årets granskning har skett genom den grundläggande granskningen, granskning av delårsrapport och årsbokslut samt fördjupade granskningar. Revisorerna har under året haft dialoger med de som granskats i nämnder och styrelser, dessa dialoger har dokumenterats. Merparten av revisionen har utförts av sakkunniga vid revisionskontoret, i vissa granskningar har konsulter anlits.

Fördjupningsgranskning

Under året har fyra fördjupningsgranskningar genomförts.

Under tidig höst genomförde revisionskontoret en förstudie om åberopande av synnerliga skäl i samband med medfinansiering av statlig infrastruktur. Till stöd i utredningen tog kontoret hjälp av experter från PwC som bland annat arbetar med att utarbeta rekommendationer inom kommunal redovisning. Slutsatserna var att en mer omfattande beskrivning av motiveringen till åberopandet av synnerliga skäl samt en finansiell analys behöver göras.

---

² Ett samarbetsorgan för förtroendevalda revisorer i kommuner och regioner med egna revisionskontor.

³ Ett nätverk för förtroendevalda revisorer i Östergötland

⁴ De sakkunnigas yrkesförening i kommuner och regioner.

2023-05-15

Under våren har en fördjupning skett av lokalförsörjningsprocessen där syftet varit att bedöma om kommunens sammanhållna lokalförsörjningsprocess sker med en ändamålsenlig ekonomistyrning och en tillfredsställande intern styrning och kontroll. Granskningen har genomförts av konsulter från PwC. Granskningens slutsats är att kommunens sammanhållna lokalförsörjningsprocess inte sker med en ändamålsenlig och tillfredsställande intern styrning och kontroll. Konsulterna lyfter bland annat behovet av en politiskt beslutad riktlinje för processen samt att de nämnder som har lokalbehov ingår i beslutsprocessen. Konsulterna pekar också på att det behöver finnas systematiska rutiner för avstämning att tillgångarna existerar i enlighet med anläggningsregistret.

En av fördjupningsgranskningarna är en förstudie med syftet att bedöma om kommunens nämnder och styrelsen har en tillräcklig intern kontroll över upphandlingar och attester kopplade till dessa. Uppdraget har genomförts av konsulter från EY. Resultatet av granskningen visar att dokumentation och diarieföring brister i många nämnder och att följsamheten till lag om offentlig upphandling har brustit i flera fall. Konsulten rekommenderar kommunen att bland annat genomföra fler utbildningar och säkerställa internkontroll över upphandlingar.

En fördjupning har också skett i ett samarbete mellan revisorerna i Linköpings kommun, Region Östergötland och Norrköpings kommun avseende utskrivningsklara patienter från slutenvården. För samtliga ingående organisationer var bedömningen att de inte säkerställt en ändamålsenlig process för samverkan kring utskrivningsklara patienter. I Norrköping fungerar det bättre till stor del beroende på lokala rutiner och processer som vård- och omsorgsnämnden säkerställt. Planeringen mellan främst primärvården och kommunerna brister, här har primärvården ansvar för att planeringen fungerar väl runt varje enskild patient.

Revisionen av nämnderna i sammandrag

I detta avsnitt presenteras de mest väsentliga bedömningarna i kort sammandrag för varje nämnd/styrelse. Den bedömning som görs för respektive nämnd är revisorernas samlade bedömning.

En revision består alltid av att avgränsningar och urval sker utifrån väsentlighet och risk. Det innebär att det kan finnas brister vi inte identifierat i årets revision, vilket kan innebära att slutsatser kan förändras i kommande års bedömningar. Det är slutsatserna från 2022 års granskning som ligger till grund för ansvarsprövningen och revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Definitioner

För att underlätta samtal och förståelse av vår bedömning graderas vår analys efter den betydelse vi tillmäter de brister vi funnit. Avsikten är att underlätta nämndens eget förbättringsarbete och möjliggöra för nämnden att ta sitt revisionsansvar.

Inte tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi funnit brister som har en stor och allvarlig påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Nämnden ska därför korrigera och uppmärksamma dessa brister.

2023-05-15

Delvis tillfredsställande/tillräcklig innebär att vi har identifierat stora och/eller allvarliga brister som nämnden behöver åtgärda och hålla sin uppmärksamhet på.

I huvudsak tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi identifierat brister som det är bra om nämnden åtgärdar.

Tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi inte har några frågetecken eller att de brister vi ser är av marginell karaktär.

Kommunstyrelsen

Utifrån vår samlade granskning av styrelsen bedömer vi:

- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.

Det råder en osäkerhet om räkenskaperna kan bedömas vara rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

Kommunstyrelsens ansvar som egen nämnd

- Granskningen visar att kommunstyrelsen behöver säkerställa att det sker en genomlysning av investeringsprocesserna, att det finns rutiner och att kommunens anläggningsredovisning följer gällande lagstiftning.
- I granskningen rekommenderas kommunstyrelsen att bli mer aktiv i arbetet med riskanalys och internkontroll. De risker som presenteras i riskanalysen ska vara de som är av strategisk väsentlig betydelse för kommunstyrelsens hela uppdrag.
- Materiella anläggningstillgångar, se notering under kommunstyrelsens uppsiktsansvar.
- Kommunstyrelsen redovisar ett resultat i förhållande till budget på + 190,5 mnkr.
- Kommunstyrelsens uppdragsplan innehåller fem målområden med 12 mål samt totalt 18 måluppfyllelser (indikatorer). Uppföljningen är tydligt redovisad. Totalt uppfylls 10 indikatorer, 7 uppfylls delvis och 1 inte alls.

Kommunstyrelsens uppsiktsansvar

I kommunallagen kap 6:1 framgår innebörden i kommunstyrelsens uppsikt. Övergripande innebär detta att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen samt ha uppsikt över den kommunala verksamheten.

I kommunallagens kapitel 6 framgår att styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och ha hand om den ekonomiska förvaltningen. Sammantaget har vi vad gäller redovisningen inom kommunen identifierat förbättringsområden. Det finns inom vissa områden en bristande följsamhet till god redovisningssed. Rutiner och dokumentation behöver förstärkas och förbättras för att säkerställa en korrekt och rättvisande enhetlig redovisning.

2023-05-15

Roller och ansvar behöver tydliggöras och dokumenteras avseende ekonomiskt och redovisningsmässigt ansvar såväl ute i organisationen som centralt. Enligt kommunallagen ska årsredovisningen vara överlämnad till revisorerna och fullmäktige senast den 15 april. Det är tveksamt om den kan anses överlämnad till revisorerna i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Den slutliga versionen kommunstyrelsen beslutade om den 25 april avviker i väsentliga delar från den tidigare beslutade versionen 3 april. Att överlämna en felaktig version av årsredovisningen tyder på en icke fungerande bokslutsprocess och kommunstyrelsen uppmanas att för framtiden säkerställa kvaliteten i framtagandet av årsredovisningen.

Sedan flera år tillbaka har vi påtalat brister avseende att de rutiner som används inte möjliggör en tillfredställande kontroll och överblick avseende investerings- och anläggningssredovisningen. Så är fallet även i år.

Posterna immateriella och materiella anläggningstillgångar utgör tillsammans 14 459 mnkr dvs. 46 % av totala tillgångar i balansräkningen.

Under år 2022 har kommunen tecknat medfinansieringsavtal avseende Ostlänken, i årets resultat ingår därför en jämförelsestörande kostnad om 3 281 mnkr. Kommunen åberopar synnerliga skäl från att återställa det negativa balanskravsresultatet. Detta framgår av årsredovisningen enligt följande:

I samband med budgetbeslut (KS 2019/1474) i kommunfullmäktige den 15 juni 2020 beslutades att en eventuell kommande medfinansiering av Ostlänken ska tas som en kostnad i resultaträkningen det år medfinansieringsavtal tecknas och att ett eventuellt negativt balanskravsresultat till följd av detta inte behöver återställas utifrån kommunallagens bestämmelser om synnerliga skäl då nivån på det egna kapitalet efter det att medfinansieringen genomförts bedöms ligga på en tillfredsställande nivå⁵.

Medfinansieringens storlek och tidshorisonten på satsningen, där en stor del av de förväntade nyttorna kommer att realiseras långt fram i tiden, är orsaken till kommunfullmäktiges beslut att direkt kostnadsföra medfinansieringen och åberopa synnerliga skäl för att inte återställa det underskott mot balanskravet som medfinansieringen innebär. Skälet som fullmäktige angav i beslutet om att åberopa synnerliga skäl är att det egna kapitalet, efter det att medfinansieringen har skett, ändå uppgår till en nivå som är tillfredsställande utifrån god ekonomisk hushållning. Det egna kapitalet justerat med ansvarsförbindelsen för pensioner samt återstående markeringar under kommunstyrelsen uppgår i bokslut 2022 till 5,2 mdkr, vilket är en minskning med 2,7 mdkr i jämförelse med 2021.⁶

I lagrådsremissen som överlämnades i januari 2018 när lag om kommunal bokföring och redovisning skulle behandlas av riksdagen står det att "Rekvisitet synnerliga skäl markerar att det ställs mycket höga krav för att undantaget ska vara tillämpligt." Om avsteg från kommunallagens krav, på budget i balans och

⁵ Norrköpings kommun Årsredovisning 2022 del 1, sid 47

⁶ Norrköpings kommun Årsredovisning 2022 del 1, sid 48

2023-05-15

åberopande av synnerliga skäl, ska kunna ske ska beslutet vara väl motiverat och kravet på god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt.

I proposition 2008/09:228⁷ skriver regeringen att medfinansiering inte ryms inom det som är rekvisit för att åberopa synnerliga skäl. Regeringen skriver att *”Enligt regeringens mening kan det därför ifrågasättas om beslut om medfinansiering är, eller skapar, en sådan förutsättning som innebär att synnerliga skäl ska kunna åberopas. Det ligger närmare till hands att anse att medfinansiering, inte minst med hänsyn till den långa planerings- och beslutsprocess som i princip undantagslöst föregår investeringen, blir en väl planerad del av verksamheten till vilken hänsyn ska tas i budgeten.”*

Årsredovisningen saknar en utvecklad motivering varför synnerliga skäl kan åberopas. Det saknas därutöver en finansiell analys som tydliggör att kommunen efter medfinansieringen har en stark finansiell ställning. Revisorerna menar att kommunen behöver utveckla sitt resonemang kring det egna kapitalet och den finansiella styrka kommunen uppges ha för att inte återställa ett negativt balanskravsresultat utifrån vad det betyder för den kommunala välfärden i kommunen. Revisorerna kan inte ta ställning till om kommunen har ett tillräckligt starkt eget kapital och finansiell ställning eftersom det saknas en fullständig motivering och analys. Vi kan därför inte bedöma om kommunen kan åberopa kommunallagens paragraf om synnerliga skäl utifrån det resonemang som förts.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten i huvudsak har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen i *huvudsak* har varit tillräcklig.

Räkenskaperna bedöms inte rättvisande utifrån att nämnden inte följt god redovisningssed avseende periodisering av schablonersättning från Migrationsverket.

- Nämnden rekommenderas att fortsätta arbetet med ekonomistyrningen med förbättrad dokumentation, rutiner och riktlinjer.
- Nämnden rekommenderas att utveckla sitt arbete med riskanalys och riskhantering så att samtliga väsentliga processer i nämndens verksamhet omfattas.
- Granskningen visar att principer och rutiner avseende schablonersättning från Migrationsverket behöver förändras för att säkerställa följsamhet till god redovisningssed.
- Nämnden redovisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 28,1 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller två målområden och sex kvantitativa mål. Av dessa mål bedöms två som uppfyllda, två som delvis uppfyllda och två som inte uppfyllda.

---

⁷ Prop 2008/09:228 Redovisning av kommunal medfinansiering till statlig infrastruktur sid 11

2023-05-15

Byggnads- och miljöskyddsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har *i huvudsak* skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten har *i huvudsak* skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.

Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- Nämnden behöver få en helhet i sin styrning av verksamhet och ekonomi. De styrande dokumenten behöver därför kopplas samman på ett bättre sätt än idag.
- Nämnden behöver arbeta mer med riskhantering för en god intern kontroll. För en god intern styrning och kontroll behöver arbetet med risker bli mer aktivt i nämndens arbete.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 4,2 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller 2 mål samt 6 måluppfyllelser (indikatorer). Av nämndens mål är 1 mål uppfyllt och 1 delvis uppfyllt, 2 indikatorer är delvis uppfyllda och 4 är uppfyllda.

Kultur- och fritidsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.

Det råder en osäkerhet om räkenskaperna kan bedömas vara rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Nämnden rekommenderas att se över målformuleringarna så att de förtydligas för en bättre styrkraft i verksamheten.
- Nämndens interna styrning och kontroll har brister genom att nämndens mål med tillhörande kriterier (måluppfyllelser) har formulerats på ett sådant sätt att det är svårt att avgöra om målen nås eller inte.
- Nämnden rekommenderas att i riskanalysen förtydliga kopplingen mellan den och internkontrollplanen samt precisera hur de risker som identifierats tas om hand på annat sätt än internkontrollplanen. Att ange på vilket sätt risken minskar genom en åtgärd och varför en högt värderad risk inte kontrolleras.
- Materiella anläggningstillgångar, se notering under kommunstyrelsens uppsiktsansvar.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 2,2 mnkr.

2023-05-15

- Nämndens uppdragsplan innehåller fyra målområden och sex delmål. Enligt nämndens egen redovisning är tre målområden uppfyllda och ett delvis uppfyllt. Kriterierna för måluppfyllelsen är otydliga varför vi inte kan avgöra måluppfyllelsen.

Socialnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
  - att verksamheten har *i huvudsak* skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
  - att den interna kontrollen har *i huvudsak* varit tillräcklig.
- Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- Nämnden rekommenderas att säkerställa att riskanalysen omfattar hela nämndens verksamhet, processer, lagstiftning mm.
- Nämnden som helhet rekommenderas att bli mer aktiva i arbetet med riskanalys.
- Nämnden redovisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 31,5 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller fem mål. Fyra mål är delvis uppfyllda och ett mål är uppfyllt.

Samhällsplaneringsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har *i huvudsak* skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten har *delvis* skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.

Det råder en osäkerhet om räkenskaperna kan bedömas vara rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar samt posten lager exploateringsfastigheter.

- Nämnden behöver få en helhet i sin styrning av verksamhet och ekonomi. De styrande dokumenten behöver därför kopplas samman på ett bättre sätt än idag.
- Nämnden behöver arbeta mer med riskhantering för en god intern kontroll. För en god intern styrning och kontroll behöver arbetet med risker bli mer aktivt i nämndens arbete.
- Nämnden har under året haft det övergripande strategiska ansvaret för beredning och uppföljning av kommunens samlade lokalförsörjningsprocess. Kommunens sammanhållna lokalförsörjningsprocess sker inte med en ändamålsenlig ekonomistyrning och tillfredsställande intern styrning och kontroll enligt revisionens

2023-05-15

granskning. Det finns behov av politiskt beslutade riktlinjer för processen samt att de nämnder som har lokalbehov ingår i beslutsprocessen.

- Nämnden redovisar kommunens lager av exploateringsfastigheter. Hela processen och rutiner kring exploateringsfastigheter innehåller flera manuella moment, bedömningar och handhavanden. Granskningen påvisar att det saknas rutiner för att säkerställa korrekt värdering/redovisning av respektive projekt inom exploateringsredovisningen.
- Materiella anläggningstillgångar, se kommunstyrelsens uppsiktsansvar.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 14,5 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller 2 mål med 7 måloppfyllelser (indikatorer). Båda målen är delvis uppfyllda och 5 indikatorer är uppfyllda, 1 delvis uppfyllt och 1 inte uppfyllt.

Tekniska nämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har *i huvudsak* varit tillräcklig.

Det råder en osäkerhet om räkenskaperna kan bedömas vara rättvisande då det inte går att uttala sig om posten materiella anläggningstillgångar.

- Nämnden har inte specificerat målen med uppföljningsbara indikatorer och tydliggjort sambandet mellan nämndens politiska ambition och de ekonomiska resurser som genererar måloppfyllelsen.
- De ekonomiska uppföljningar nämnden fått har inte säkerställt en tillförlitlig ekonomisk styrning för nämnden då de varit på en för hög aggregeringsnivå.
- Nämnden har i sin riskanalys valt att säkerställa de lågt värderade riskerna och överlämnat de risker som värderats högt till sitt kontor. Detta är inte en ansvarsfull ordning och styrning av nämnden som därmed riskerar att inte ha kontroll över det mest väsentliga i sin verksamhet.
- Materiella anläggningstillgångar, se under kommunstyrelsens uppsiktsansvar.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 28,2 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller tre mål med två måloppfyllelser (indikatorer) och en kundnöjdhetsmätning. Av dessa är samtliga mål och indikatorer uppfyllda.

Utbildningsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt,

2023-05-15

- att verksamheten har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
  - att den interna kontrollen har *i huvudsak* varit tillräcklig.
- Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- Materiella anläggningstillgångar, se under kommunstyrelsens uppsiktsansvar.
- Nämnden behöver öka sin delaktighet i riskanalysen samt säkerställa att hela nämndens verksamhetsområde omfattas.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 23,1 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller tre övergripande målområden och fem mål. Uppföljningen är inte presenterad på ett sådant sätt att det framgår om målen nåtts eller inte. Vi kan inte bedöma måluppfyllelsen i uppdragsplanen.

Vård- och omsorgsnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
  - att verksamheten har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
  - att den interna kontrollen har varit tillräcklig.
- Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- Nämnden rekommenderas att tydliggöra analysen av resultat/avvikelser vid uppföljning av verksamheten och den interna styrningen och kontrollen.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 36,5 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller ett övergripande mål och 6 målområden som innehåller totalt 25 delmål. Nämnden redovisar att det övergripande målet är uppfyllt, 9 delmål är uppfyllda, 13 delmål är delvis uppfyllda, 2 delmål är inte uppfyllda, 1 delmål kan inte bedömas.

Överförmyndarnämnden

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten *i huvudsak* har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
  - att verksamheten *delvis* har skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
  - att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.
- Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- De ekonomiska prognoserna på nämnden behöver förbättras. Revisorerna har uppmärksammat nämnden på detta även tidigare år. Den ekonomiska uppföljningen bör innehålla utfall samt prognos.
- Granskningen visar att principer, rutiner och dokumentation behöver förstärkas och förbättras för att säkerställa en god kvalitet i periodiseringar,

2023-05-15

värderingar och följsamhet till god redovisningssed. Utifrån ett ekonomistyrningsperspektiv skulle det vara en fördel om nämnden arbetade mer kontinuerligt med periodiseringar av väsentliga poster i bokföringen.

- Nämndens uppdragsplan saknar mål och indikatorer för uppföljning, vilket gör det svårt för nämnden att styra verksamheten i önskad riktning.
- Nämnden uppvisar ett resultat, i förhållande till budget, på + 3,8 mnkr.
- Nämndens uppdragsplan innehåller ett ledord för verksamheten med 5 uppdrag men det saknas mål och indikatorer. Till följd av detta kan vi inte lämna en bedömning av måluppfyllelsen i uppdragsplanen.

Valnämnd

Utifrån vår samlade granskning av nämnden bedömer vi:

- att verksamheten *delvis* har skötts på ett ändamålsenligt sätt,
- att verksamheten har *i huvudsak* skötts på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt,
- att den interna kontrollen har varit *delvis* tillräcklig.

Räkenskaperna bedöms rättvisande.

- Nämnden behöver få en helhet i sin styrning av verksamhet och ekonomi. De styrande dokumenten behöver därför kopplas samman på ett bättre sätt än idag.
- Nämndens uppdragsplan saknar mål och följer inte den av kommunfullmäktige fastställda styrmodellen.
- Nämnden uppvisar ett resultat i förhållande till budget på + 0,5 mnkr.

2023-05-15

Lekmannarevision

I de kommunala bolagen har fullmäktige utsett lekmannarevisorer som tillsammans med den auktoriserade revisorn granskar bolagen utifrån olika perspektiv. Den auktoriserade revisorn upphandlas av kommunens revisorer och har under året varit EY. Lekmannarevisorernas uppgift är att granska om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen följer god sed i kommunal verksamhet och genomförs utifrån aktiebolagslagen kap. 10 och kommunallagen kap. 12. Till sin hjälp har lekmannarevisorerna sakkunniga från revisionskontoret.

Varje lekmannarevisor har riskbedömt det bolag hen är satt att granska. I varje bolag har två revisionsdialoger skett med VD och styrelsen. En granskning har skett av bolaget, inkluderande intervjuer med nyckelpersoner. För flertalet bolag har granskningen dokumenterats i en PM. En viktig del i granskningen är att stärka den demokratiska insynen och kontrollen i kommunala bolag. Ett särskilt fokus i årets granskning har varit hur bolagen i koncernen arbetar med samverkan och samarbete. Granskningen visar på utvecklingsmöjligheter.

Norrköping Rådhus AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Hysesbostäder i Norrköping AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköpings Hamn AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Nodra AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Airport AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Visualisering AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Spårvägar AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Louis De Geer Konsert & Kongress i Norrköping AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.

2023-05-15

Norrköping Norrevo Fastigheter AB (inklusive dotterbolag)	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.
Norrköping Science Park AB	Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.

2023-05-15

Kommunalförbund och delägt bolag

Norrköpings kommun är delägare i **Scenkonst Öst AB** tillsammans med Linköpings kommun och Region Östergötland. Respektive fullmäktige har utsett en lekmannarevisor var och Region Östergötlands sakkunnigstöd är även sakkunnig till lekmannarevisorerna i bolaget. Ordförande i revisionsgruppen har varit Norrköpings kommuns revisor. Under året har grundläggande granskning skett av bolaget och lekmannarevisorerna har haft en dialog med styrelsens presidium och VD. I granskningsrapporten skriver lekmannarevisorerna att *”Bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig.”*

Norrköpings kommun är medlemskommun i **Räddningstjänstförbundet Östra Östergötland, RTÖG**. Linköpings kommun och Norrköpings kommun utser vardera två revisorer till förbundet, ordförande i förbundsrevisionen har varit en av Norrköpings kommuns revisorer. De kommuner som saknar revisor är Söderköpings kommun, Åtvidabergs kommun samt Valdemarsviks kommun. Förbundets revisorer köper tjänster från revisionskontoret i Norrköpings kommun. Under året har en grundläggande granskning skett samt delårsgranskning och bokslutsgranskning.

Revisorerna i förbundet skriver i revisionsberättelsen att förbundet redovisar ett negativt balanskravsresultat om -2,5 mnkr och lever därmed inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Direktionen har beslutat att återställa det negativa balanskravsresultatet inom 3 år i enlighet med kommunallagen kapitel 11:12. Revisorerna bedömer att förbundet bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. De bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. De bedömer att direktionens interna kontroll varit tillräcklig. De bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt. Slutligen föreslås direktionen beviljad ansvarsfrihet.

Norrköpings kommun är medlemskommun i **Samordningsförbundet Östra Östergötland, SAMÖÖ**. Övriga medlemmar är Finspångs kommun, Söderköpings kommun, Valdemarsviks kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Östergötland. Samtliga medlemskommuner och regionen har en utsedd revisor vardera, staten har upphandlat en gemensam revisor. Ordförande i revisionen har varit Norrköpings kommuns revisor. Sakkunnigstöd tillhandahålls genom revisionsbyrån Deloitte. Revisionskontoret i Norrköping ansvarar för förbundsrevisionens arkiv.

Revisorerna i förbundet skriver i sin revisionsberättelse att förbundet i huvudsak bedrivit verksamheten ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen har varit tillräcklig. Revisorerna bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande förutom redovisningen av pensioner. Samordningsförbundet har inte hanterat pensionerna på rätt sätt och har då inte

2023-05-15

redovisat en tillgång/avsättning, samt inte värderat den enligt RIPS⁸. Revisorerna kan inte, för 2022, kvantifiera beloppet och förbundet kan inte presentera ytterligare underlag.

Revisorerna kan därför *inte* bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda. Trots detta tillstyrker revisorerna att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet till styrelsen.

---

⁸ Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

2023-05-15

Revisionens rapporter under 2022

1. Kommunövergripande granskningar
Bokslutsgranskning 2022, KR 2022/0020
Delårsgranskning 2022, KR 2022/0033
Fördjupad granskning lokalförsörjningsprocessen, KR 2022/0006
Fördjupad granskning LOU, KR 2022/0038
Förstudie medfinansiering, KR 2022/0037
2. Kommunstyrelsen
PM 2022, KR 2022/0006
3. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
PM 2022, KR 2022/0010
4. Byggnads- och miljöskyddsnämnden
PM 2022, KR 2022/0011
5. Kultur- och fritidsnämnden
PM 2022, KR 2022/0012
6. Socialnämnden
PM 2022, KR 2022/0007
7. Samhällsplaneringsnämnden
PM 2022, KR 2022/0013
8. Tekniska nämnden
PM 2022, KR 2022/0014
9. Utbildningsnämnden
PM 2022, KR 2022/0008
10. Valnämnden
PM 2022, KR 2022/0015
11. Vård- och omsorgsnämnden
PM 2022, KR 2022/0009
Fördjupningsgranskning utskrivningsklara patienter, KR 2022/0039
12. Överförmyndarnämnden
PM 2022, KR 2022/0016

2023-05-15

Revisionens granskningsrapporter och granskning av de kommunala företagen 2022

Rådhuskoncernen

13. Granskningsrapport Norrköping Rådhus AB
Gransknings PM, KR 2022/0021
14. Granskningsrapport Hyresbostäder i Norrköping AB inklusive döttrar
Gransknings PM, KR 2022/0022
15. Granskningsrapport Norrköpings Hamn AB inklusive dotter
Gransknings PM, KR 2022/0029
16. Granskningsrapport Nodra AB
Gransknings PM, KR 2022/0026
17. Granskningsrapport Norrköping Airport AB
Gransknings PM, KR 2022/0027
18. Granskningsrapport Upplev Norrköping AB (vilande bolag)
KR 2022/0023
19. Granskningsrapport Norrköping Visualisering AB
Gransknings PM, KR 2022/0024
20. Granskningsrapport Norrköping Spårvägar AB
Gransknings PM, KR 2022/0028
21. Granskningsrapport Norrköping Symfoniorkester AB (vilande bolag)
KR 2022/0023
22. Granskningsrapport Louis De Geer konsert & kongress i Norrköping AB
Gransknings PM, KR 2022/0030
23. Granskningsrapport Norrköping Norrevo Fastigheter AB, inklusive döttrar
Gransknings PM, KR 2022/0025
24. Granskningsrapport Norrköping Science Park AB
Gransknings PM, KR 2022/0031

Delägda bolag

25. Granskningsrapport Scenkonst Öst AB
Gransknings PM, KR 2022/0032
26. Granskningsrapport East Sweden Bryssel AB (vilande bolag)
KR 2022/0023

Kommunalförbund och samordningsförbund

2023-05-15

27. Revisionsberättelse och revisionsredogörelse för Kommunalförbundet
Räddningstjänsten Östra Götaland
Basgranskning, KR 2022/0018
Delårsgranskning, KR 2022/0018
Bokslutsgranskning, KR 2022/0018

28. Revisionsberättelse och revisionsredogörelse för Samordningsförbundet
Östra Östergötland
Basgranskning, KR 2022/0017
Delårsgranskning, KR 2022/0017
Bokslutsgranskning, KR 2022/0017